

5. Про викоренення насильства щодо жінок: Декларація ООН проголошена резолюцією 48/104 Генеральної Асамблеї від 20 грудня 1993 року.

Савельсва А. С.,
курсант 2-го курсу навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ

ПСИХОЛОГІЧНЕ НАСИЛЛЯ СЕРЕД ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ

Наша країна повинна бути без насильства у будь-яких його проявах. Адже, акт насилля відбувається між двома чи більше людьми, який спричиняє негативні наслідки у вигляді втрати матеріальних цінностей, психологічної травми, а інколи навіть й смерті. Звісно, людина може вимагати від іншої щось за допомогою текстових повідомлень чи електронної пошти. Тому кожен може зазнати насилля протягом всього життя. Але на сьогоднішній день частіше чинять насильство над дітьми, жінками, людьми старшого віку.

67% дітей стикалися з випадками булінгу за останні 2–3 місяці. 89% опитаної молоді вважає булінг проблемою в нашій країні; 49% зазначили, що в школі над ними знущались, у 76% випадків причиною цькування була зовнішність. Більшість із постраждалих нікому про це не розповіли. Зокрема тому, що соромились. І лише 4% розповіли вчителю [1].

Статистика вражає! Тому це найбільш актуальна проблема сьогодення України. Саме психологічне насильство використовується, щоб отримати та зберегти контроль над іншим. Наприклад, постійне критикування іншої людини, маніпулювання емоціями, соціальна ізоляція. Серед частих докорів бувають такі: « У тебе ніколи не вийде правильно з першого разу!», « Ти знову зробила це неправильно! ». Також одним із видів психологічного насилля є шантаж: « Я перестану робити тобі це, якщо ти не заплатиш », « Якщо ти не дасиш мені списати домашнє завдання, я тебе поб'ю ».

«Дитина проходить процес соціалізації, переймаючи модель поведінки, яку вона бачить в навколишньому їй оточенні. У нас сьогодні суспільство переповнене насильством у різних формах: фізичне, вербальне, у вигляді повного

знецінення. Зараз серед дорослих дуже модно вирішувати проблеми силовим шляхом. Відповідно, і діти повторюють за ними», – вважає психолог Максим Жидко [2].

Ми знаємо, що діти-кривдинки можуть перейти межі дозволеного і навіть завдати такого насилля, наслідки якого будуть надто важкими. Тому якщо людина знає, що хтось зазнає насилля, вона обов'язково повинна звернутися на гарячу лінію чи до поліції. Саме психологічне насилля пов'язане із труднощами у створенні та підтримці міцних стосунків. Тому завжди потрібно проводити профілактично-психологічні роботи з метою запобігання насиллю та пошуку шляхів щодо вирішення конфлікту.

Підліткове насильство в Україні слабо карається. За подібні дії дітей-гвалтівників не залучають до відповідальності в зв'язку з малолітнім віком, їхні батьки в таких випадках відбуваються штрафами за невиконання батьківських обов'язків, а школи взагалі залишаються осторонь. «У нашій країні система виявлення подібних правопорушень знаходиться на вкрай низькому рівні. У липні у Верховній Раді зареєстрували законопроект про буллінг, в якому пропонується покласти відповідальність на директорів і співробітників шкіл за приховані факти цькування одними учнями інших. Це питання добре регулюється в Канаді, США. У розвинених демократичних країнах навіть якщо людина стала мимовільним свідком знущань і не повідомила про це, вона теж підлягає відповідальності. У нас же, на жаль, поки це питання не регулюється», – продовжує Дмитро Марцонь [2].

В Україні ж згідно з статті 52 Конституції України, діти рівні у своїх правах незалежно від походження, а також від того, народжені вони у шлюбі чи поза ним. Будь-яке насильство над дитиною та її експлуатація переслідуються за законом [3].

Дійсно, багато тривоги викликають у нас насильницькі дії серед дітей та підлітків. Аналізуючи інформацію про насилля серед дітей, ми розуміємо, що поєднання таких факторів призводить до насилля: вплив насильства в сім'ї, генетичні фактори, попередня агресивна поведінка, вплив насильства в ЗМІ, поєднання стресових соціально-економічних факторів (бідність, самотність виховання), вживання алкоголю чи наркотиків та інші. Якщо ж дитина демонструє прояви насильницької поведінки дорослі повинні звернутися до спеціаліста з психічного здоров'я, який допоможе дитині

контролювати свій гнів, виражати гнів іншими способами, вирішувати шкільні проблеми.

Відповідно до статті 19 Конвенції про права дитини, ми знаємо, що держави-учасниці вживають всіх необхідних законодавчих, адміністративних, соціальних і просвітніх заходів з метою захисту дитини від усіх форм фізичного та психологічного насильства, образи чи зловживань, відсутності піклування чи недбалого і брутального поведження та експлуатації, включаючи сексуальні зловживання, з боку батьків, законних опікунів чи будь-якої іншої особи, яка турбується про дитину. Такі заходи захисту, у випадку необхідності, включають ефективні процедури для розроблення соціальних програм з метою надання необхідної підтримки дитині й особам, які турбуються про неї, а також здійснення інших форм запобігання, виявлення, повідомлення, передачі на розгляд, розслідування, лікування та інших заходів у зв'язку з випадками жорстокого поведження з дитиною, зазначеними вище, а також, у випадку необхідності, для порушення початку судової процедури [4].

Насильство між дітьми, проблема якого, на жаль, сьогодні стає для України все більш актуальною, є особливо небезпечним. Це пов'язано, зокрема, із вразливістю дитячої та підліткової психіки та впливом насильства на подальше життя дітей, які стали його жертвою або є агресорами. Найявність та зростання випадків насильства серед дітей є індикатором багатьох суспільних проблем, отже, ця проблема стосується кожного. Звідси найперше правило – не закривати очі на насильство серед дітей, не замовчувати відомих випадків та докласти всіх зусиль, щоб попередити повторення насильства [5].

Звісно, насильницьку поведінку серед підлітків можна зменшити чи запобігти, якщо усунути фактори ризику. Наприклад, запобігти жорсткому поведженню з дітьми; відстежити те, що переглядає дитина; провести психологічні бесіди.

Також можна запобігти насиллю згідно з статті 19 Закону України про запобігання та протидію домашньому насильству. Наприклад, забезпечити організацію і провести серед населення, у тому числі серед дітей та молоді, інформаційних кампаній щодо запобігання та протидії домашньому насильству, роз'яснення його форм, проявів і наслідків; розробити та впровадити у навчальних закладах навчальних і виховних

програм з питань запобігання та протидії домашньому насильству, у тому числі стосовно дітей [6].

Отже, насильство є глобальним явищем, що призводить до смерті понад 1,6 мільйонів людей щороку. Тому проблема насилля серед дітей та підлітків потребує негайного вирішення. А виходячи з вище наведеного можна прийняти нову редакцію законів, які забезпечать встановлення гідної відповідальності за вчинення будь-яких насильницьких дій фізичного, психологічного або економічного характеру.

Список використаних джерел

1. Психологічне та фізичне насилля серед дітей шкільного віку, його види. URL: <https://uh487085.ukrdomen.com/protidiya-bulingu/psixologichne-ta-fizichne-nasillya-sered-ditej-shkilnogo-viku-jogo-vidi-poradi-batkam-pedagogam-ta-dityam-yak-diyati-u-skladnix-situaciyax/>.

2. Платити за сльози і кров чужих дітей: як вирішити проблему підліткового насильства. URL: <https://ukraine.segodnya.ua/ua/ukraine/platit-za-slezy-i-krov-chuzhih-detey-kak-reshit-problemu-podrostkovogo-nasiliya-1160275.html>.

3. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр?find=1&text=насил#Text>.

4. Конвенція про права дитини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021?find=1&text=насил#Text.

5. Насильство над дітьми в школі. Як діяти та запобігати? URL: <http://centre7.org.ua/korysni-porady/pravovi-komentari/nasylstvo-nad-dit-my-v-shkoli-yak-diiaty-ta-zapobihaty/>.

6. Закон України про запобігання та протидію домашньому насильству. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19?find=1&text=діт#Text>.

Сова Ю. М.,

студент 201 СЕ навчально-наукового інституту № 2 Національної академії внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАПОБІГАННЯ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЛЮ ЩОДО ДІТЕЙ

Насильство – це загальна проблема, а також одна з найбільш розповсюджених у світі форм порушення прав людини, в тому числі дитини. В Україні за минулий рік